

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3956/2534

กรมสรรพากร โจทก์ กรมสรรพากร ผู้ร้อง เจ้าพนักงาน พัทธกษัตริย์ ผู้คัดค้าน นางสาว สุชาดา แสง สุวรรณ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 240, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 113, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 113, ป.พ.พ. มาตรา 175

ย่อ / หลักกฎหมาย

อายุความเรียกร้องขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลของลูกหนี้ตามพ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 113 อยู่ในบังคับของ ป.พ.พ. มาตรา 240ซึ่งห้ามมิให้ฟ้องร้องเมื่อพ้น 1 ปี นับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้รู้เหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอน การที่ผู้ร้องฟ้องคดีล้มละลายและแจ้งให้เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์ดำเนินการเพิกถอนการฉ้อฉลตามพ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 113 มิใช่เป็นการฟ้องคดีตาม ป.พ.พ.มาตรา 175 อันจะเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดอยู่.

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยเป็นบุคคลล้มละลาย ผู้ร้องแถลงต่อเจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์ว่า ลูกหนี้เคยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 39252 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ลูกหนี้ได้โอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่นายวิฑิต วงษ์โกวิท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524 ขอให้เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์ดำเนินการเพิกถอนการโอนตามมาตรา 113 แห่งพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พ.ศ. 2483 แต่เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์มีคำสั่งไม่เพิกถอนการโอนดังกล่าว ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า การที่เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์มีคำสั่งวินิจฉัยเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2530 ไม่เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 39252 พร้อมสิ่งปลูกสร้างระหว่างลูกหนี้ผู้โอนกับนายวิฑิต วงษ์โกวิท ผู้รับโอนเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524 ทำให้ผู้ร้องเสียหายเพราะลูกหนี้เป็นหนี้ค่าภาษีอากรผู้ร้องจำนวน 74,334.73 บาท ผู้รับโอนซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทดังกล่าวจากลูกหนี้ในราคา 410,000 บาทโดยชำระเงินจำนวน 301,841.31 บาท ให้แก่ลูกหนี้ เพื่อนำไปไถ่ถอนจำนองที่ดินพิพาทจากธนาคารกสิกรไทย ผู้รับจำนองจึงมีเงินเหลืออีกเพียง 100,000 บาทเศษ ในขณะที่ผู้รับโอนไม่ทราบแน่ชัดว่าลูกหนี้มีหนี้สินที่ร้ายและเป็นเงินเท่าใด เพียงแต่ทราบจากคำบอกเล่าของลูกหนี้ว่ามีเจ้าหนี้เพียงรายเดียวคือผู้ร้องนอกจากนั้นลูกหนี้และผู้รับโอนเป็นญาติกันพฤติการณ์แสดงว่าลูกหนี้ได้โอนขายที่ดินให้แก่ผู้รับโอน โดยลูกหนี้รู้ว่าเป็นทางทำให้ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้เสียเปรียบอันเป็นการฉ้อฉล และที่เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์วินิจฉัยว่า ผู้ร้องรู้ความจริงอันเป็นเหตุให้เพิกถอน นับแต่วันโอนจนถึงวันที่ฟ้องเป็นเวลาเกิน 1 ปีแล้ว เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์จึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพาทได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 113 นั้นผู้ร้องเห็นว่าผู้ร้องเป็นนิติบุคคลการนับเวลาดังกล่าวจึงต้องถือเอาความรู้ของอธิบดีซึ่งเป็นผู้แทนนิติบุคคล เจ้าหน้าที่ยของผู้ร้องเพ่งรายงานให้อธิบดีทราบเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2528นับถึงวันฟ้องเป็นคดีล้มละลายเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2529จึงยังไม่เกิน 1 ปี ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์ที่ไม่เพิกถอนการโอนที่ดิน พร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทเสีย เจ้าพนักงานพัทธกษัตริย์ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องทราบข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เพิกถอน เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2528แต่ผู้ร้องแถลงให้ผู้คัดค้านทราบเรื่องเมื่อวันที่ 9

ธันวาคม 2529 โดยมีได้ส่งหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินและหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่อาจดำเนินการร้องขอให้เพิกถอนการโอนภายในกำหนดเวลา 1 ปีได้
คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชอบแล้ว ชั้นพิจารณา ผู้ร้องและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
แถลงขอให้ศาลวินิจฉัยตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนและเอกสารที่อ้างส่งทั้งสองฝ่ายไม่
สืบพยาน ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกผู้รับโอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง
มาสอบสวน ปรากฏว่าล่วงพ้นอายุความแล้ว กรณีจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลระหว่าง
ลูกหนี้กับผู้รับโอนได้ คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ว่า การเพิกถอนการฉ้อฉลรายนี้ขาด
อายุความชอบแล้ว มีคำสั่งยืนตามคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง
ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่ผู้ร้องฎีกาว่าผู้ร้องโดย
อธิบดีกรมสรรพากรทราบเหตุที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมอันเป็นทางให้ผู้ร้องเสียเปรียบ อันเป็นมูลให้
เพิกถอนการฉ้อฉลเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2528 และผู้ร้องได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนิน
การเพิกถอนการฉ้อฉล เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2529 ยังไม่พ้นกำหนดอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้อง
ทราบเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอน คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ ทั้งเมื่อผู้ร้องได้เรียกร้องฟ้องขอให้
เพิกถอนการฉ้อฉลภายในอายุความแล้ว ย่อมทำให้อายุความสะดุดหยุดอยู่จนกว่าศาลจะได้วินิจฉัย
ถึงที่สุดหรือเสร็จไปเป็นประการอื่น คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงมีสิทธิ
ที่จะร้องขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลในคดีล้มละลายนี้ได้ นั้น เห็นว่า คดีนี้ ผู้ร้องได้แจ้งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอต่อศาล ขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 113 อายุความการเรียกร้องขอให้เพิกถอนนั้น จึงต้องอยู่ในบังคับของ
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 240 ซึ่งห้ามมิให้ฟ้องร้องเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันเวลาที่
เจ้าหนี้ได้รู้ต้นเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอนดังกล่าว แม้ข้อเท็จจริงในคดีนี้จะได้ว่า ผู้ร้องโดย
อธิบดีกรมสรรพากรทราบเหตุที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ร้องเสียเปรียบอันเป็นมูลให้
เพิกถอนการฉ้อฉล เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2528 และผู้ร้องได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ดำเนินการเพิกถอนการฉ้อฉลเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2529 ซึ่งยังอยู่ในอายุความ 1 ปีตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 240 ก็ตาม แต่ก็เป็นการแจ้งให้ดำเนินการ โดยเหลือ
เวลาอีกเพียง 15 วัน ก็จะครบกำหนดอายุความ 1 ปี ศาลฎีกาเห็นว่าการแจ้งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการให้โดยเหลือเวลาอีกเพียง 15 วัน ก็จะครบกำหนดอายุความ 1
ปี นับแต่เวลาที่ผู้ร้องรู้ต้นเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอนดังกล่าว ย่อมทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่
มีโอกาสและเวลาเพียงพอที่จะสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการได้โดยเฉพาะผู้ร้องก็มีได้ส่ง
หลักฐานเกี่ยวกับที่ดินหรือหนังสือสัญญาซื้อขายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย ว่า
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเรียกผู้รับโอนมาสอบสวนก็ล่วงพ้นอายุความแล้ว กรณีจึงไม่อาจร้อง
ขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลได้ คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ว่า การเพิกถอนการฉ้อฉลราย
นี้ขาดอายุความจึงชอบแล้ว ทั้งการที่ผู้ร้องได้ฟ้องคดีล้มละลายและแจ้งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการเพิกถอนการฉ้อฉลตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483
มาตรา 113 ดังกล่าว ก็มีใช้การฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 175 อันจะ
เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ได้" พิพากษายืน.

องค์คณะ

ยงยุทธ ธารีสาร · สวิน อักษรายุธ · จรัส อุดมวรชาติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3956/2534>